

Анотація вибіркової навчальної дисципліни
Основи політології

назва навчальної дисципліни

Шифр навчальної дисципліни	ВД.СО 22
Загальна кількість кредитів	3
Короткий опис змісту дисципліни	<p>Тема 1. Теоретико-методологічні основи політології як науки і навчальної дисципліни. Процес зародження та теоретичні передумови формування політичної науки, її предмет, структура, функції та методологія. Теоретичні основи суспільно-політичних концепцій Давнього світу, політичні вчення Середньовіччя і Нового часу. Основні політичні доктрини, через дослідження проблем суспільного та політичного розвитку в науковому доробку фундаторів європейської філософії та політичної науки.</p> <p>Тема 2. Політика як соціальне явище Поняття “політика” та її сумісні характеристики. Багатоаспектність “політики”. Економічні, соціальні, духовні детермінанти політики. Політика як наука і мистецтво. Суб’єкти політики: соціальні, інституціональні і функціональні. Зв’язок політики з іншими сферами суспільного життя.</p> <p>Тема 3. Зародження і розвиток політичної думки в Україні Зародження політичних ідей у прадавніх та ранньо – слов’янських спільнотах. Політична думка Київської Русі. Вітчизняні та політичні доктрини у Галицько –Волинській державі (Д.Галицький) та Литовсько-польському королівстві: С.Оріховський (Роксалан), Ю.Дрогобич, М.Смотрицький, І. Вишенський. Становлення і розвиток української національної політичної думки періоду козацько– гетьманської держави. Політичні погляди вчених Києво – Могилянської академії. Проект Конституції Пилипа Орлика. Політичні і правові погляди учасників Кирило–Мефодіївського товариства. Вплив Т.Шевченка на формування національної свідомості українського народу. Особливості політичних поглядів М. Драгоманова.. Політичні погляди І.Франка. Політичні ідеї часів УНР. Національно-політична доктрина М.Грушевського, В. Винниченко про державну організацію та відродження української нації. Політичні концепції вчених української діаспори. Обґрунтування української державності і формування національної школи політології в Україні</p>

Тема 4. Політична влада

Влада як соціальне явище, її природа та джерела. Поняття, сутність і типи влади економічна, політична, духовно-інформаційна, сімейна. Структура “влади” суб’єкт, об’єкт, засоби, ресурси і процес.

Тема 5. Політична система суспільства

Сутність і значення системного аналізу політики. Поняття, місце і роль політичної системи у життєдіяльності суспільства. Політична система як фактор стабілізації і розвитку політичного життя. Сутність і типи сучасних політичних систем.

Основні функції політичної системи суспільства. Закономірності функціонування політичної системи. Типологія політичних систем. Механізм функціонування політичної системи та його характеристика. Політична система України.

Тема 6. Держава в політичній системі суспільства

Сутність та основні ознаки держави. Походження держави, аналіз найпоширеніших концепцій (патріархальної, договірної, класової, психологічної).

Функції держави (внутрішні і зовнішні; постійні й тимчасові, відкриті й латентні). Державні інститути і органи. Поняття і зміни державної політики. Центри й суб’єкти державної політики. Типи державної політики: екстракційна, регулююча, дистрибутивна, процедурна. Основні напрямки реалізації державної політики. Конституційні принципи державної політики України. Поняття і ознаки правової держави.

Тема 7. Громадське суспільство

Зміст поняття “громадське суспільство”. Структура громадянського суспільства: індивід, приватна власність, ринкова економіка, соціальні групи, класи, різноманітні об’єднання громадян, які на пряму не залежать від держави. Фактори становлення і розвитку громадянського суспільства.

Тема 8. Політичні режими

Політичний режим як сукупність способів і механізм здійснення державної влади. Особливості формування політичного режиму. Класифікації політичних режимів. Характеристика основних політичних режимів: тоталітарного, авторитарного і демократичного. Основні напрямки формування і розвитку нової політичної системи України.

Тема 9. Демократія в політичному житті суспільства

Поняття демократії. Сутнісні характеристики демократії як процесу, способу організації і функціонування суспільно-політичного життя. Витоки та історичні форми демократії (первісна, антична, ліберальна, пролетарська). Багатоаспектність демократії як соціально-політичного і правового явища. Політичні принципи демократії: ідея народного суверенітету, ідея представництва, виборність органів влади, громадський консенсус, мажоритаризм, поділ влади, політичний та ідейний моралізм. Політичний плюралізм як універсальний спосіб

	<p>забезпечення демократії.</p> <p>Тема 10. Етнонаціональні спільності і політика Поняття, сутність і особливості національних відносин. Місце і роль національних відносин у політичному житті суспільства. Співвідношення та взаємозв'язок етнічного, національного і соціального в суспільстві.</p> <p>Тема 11. Політична культура та ідеологія Поняття політичної культури. Місце і роль політичної культури в політичному житті суспільства. Основні функції політичної культури. Структура політичної культури. Рівні політичної культури індивідуальний і масовий. Сфери функціонування і реалізації політичної культури.</p> <p>Тема 12. Політичні еліти і політичне лідерство Поняття та сутність політичного елітизму. Основні фактори елітарності суспільства. Проблема “циркуляції еліт” Соціальне представництво еліти. Політична еліта у структурі влади. Система рекругування еліти. Номенклатура і еліти. Політична еліта і демократія.</p> <p>Тема 13. Політичні партії, партійні системи Партія як політичний інститут. Виникнення і еволюція політичних партій. Місце і роль партій у політичному житті суспільства. Основні ознаки партій: наявність організацій ; прагнення влади; ідеологічний характер.</p> <p>Тема 14. Виборчий процес та виборчі технології Вибори як процедура формування владних структур. Роль виборів у суспільному житті. Правова регламентація виборчого процесу. Стадії виборчого процесу. Типологія виборчих систем, їх особливості: мажоритарні виборчі системи; пропорційні виборчі системи; змішані виборчі системи; куріальні виборчі системи. Менеджмент виборчої кампанії. Політичний менеджмент. Адміністративний та маркетинговий менеджмент виборчої кампанії. Методи виборчої інженерії.</p> <p>Тема 15. Політична модернізація Виникнення і розвиток теорії модернізації. Зміст і основні характеристики політичної модернізації. Поняття і основні складові політичної модернізації. Основні стадії процесу політичної модернізації.</p>
<p>Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><i>Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</i></p> <p><i>Здатність працювати як автономно, так і в команді.</i></p> <p><i>Здатність працювати в міжнародному контексті.</i></p> <p><i>Здатність здійснювати організаційно управлінську діяльність в галузі освіти (фізична культура) та суміжних областях</i></p> <p><i>Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.</i></p> <p><i>Здатність реалізації принципу розвиваючого</i></p>

	<p>навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень</p> <p>Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти.</p> <p>Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.</p>
<p>Передумови, що мають бути виконані здобувачами вищої освіти для обрання навчальної дисципліни</p>	<p>успішне опанування такими навчальними дисциплінами:</p> <p>на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Історія України».</p>
<p>Назва кафедри, що викладає навчальну дисципліну</p>	<p>соціально-гуманітарних дисциплін</p>
<p>ПІБ науково-педагогічного працівника, який викладає навчальну дисципліну</p>	<p>Козьма Василь Васильович</p>
<p>Рішення Науково-методичної ради університету про включення навчальної дисципліни до каталогу вибіркових дисциплін</p>	<p>Протокол № 2 від 25.04.2023 р.</p>